

KİTABXANA İŞİNİN GÖRKƏMLİ TƏDQIQATÇISI

Eldəniz MƏMMƏDOV*Bakı Dövlət Universiteti**Elmi Kitabxanasının əməkdaşı,**Kitabxanaşünaslıq kafedrasının dissertantı*

Qədəm qoyduğumuz yeni 2011-ci ildə Azərbaycan ziyalıları və kitabxana ictimaiyyəti görkəmli kitabxanaşünas alim, Azərbaycanın kitabxanaşünaslıq elmi məktəbinin əsasını qoymuş, Əməkdar elm xadimi, BMT yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının akademiki, Bakı Dövlət Universiteti Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor Abuzər Alı oğlu Xələfovun 80 illik yubileyini qeyd etməyə hazırlaşır.

Allah-təala insanı mükəmməl yaratmışdır, onun yaratdığına forma olaraq heç bir səhv olmaz. Ancaq biz insanlarda daim özümüz üçün yeni kəşflər etmək demək olar ki, artıq vərdiş halı almışdır. Bu baxımdan müasir elm müəyyən etmişdir ki, adi insan öz beyninin imkanlarından 3-5% istifadə edir. Bu isə hədsiz kiçik faizdir. Yalnız böyük elm sahibləri üçün bu faizin rəqəmləri bir qədər yüksəlmiş sayılır.

Həzrəti Məhəmməd (s. ə. s.) peyğəmbərin kəlamlarından birində buyrulur ki, "Alimin qələminin mürəkkəbi şəhidin qanına bərabərdir". Hər dəfə insanlığa xas olan keyfiyyətlərdən söhbət düşəndə, nədənsə maddiyata üstünlük verənlərin mənəviyyata, mənəviyyata üstünlük verənlərin isə əksinə, maddiyata bağlı olanları bəyənmədikləri barədə təzadlı fikirlər söylənilir. Kimin haqlı, kimin haqsız olduğuna münasibət bildirmək fikrində olmasam da, əslində bu keyfiyyətlərin hər ikisini özündə birləşdirməyi bacaran adamları Tanrının xoşbəxt bəndələri sanıram. Bəli, Abuzər müəllim də məhz belələrindəndir.

Əsil alim birinci növbədə müdrik şəxsiyyət olmalıdır. Yalnız müdriklik zirvəsinə qalxa bilmiş şəxsiyyətlərin elmlə məşğul olması daha kamil nəticələr hasil edə bilər. Alimin bir şəxsiyyət olaraq müsbət enerji daşıyıcısı olması onun elminin də müsbət məqsədlərə xidmət edəcəyindən xəbər verir. Bu nöqtəyi-nəzərdən bütün şüurlu ömrünü elmə, bütövlükdə Azərbaycan kitabxanaşünaslığına həsr edən bu müdrik insan kitabxanaların - xalqın milli sərvətinin mühafizəçisidir. Bəli, Abuzər müəllim özü dönə-dönə bizə - öz tələbələrinə kitabxanaları "xalqın milli sərvəti" kimi aşılamışdır.

Böyük alim A.Xələfov SSRİ məkanında kitabxana işinin tarixi sahəsinə ilk elmlər doktoru kimi şöhrət qazanmışdır. Professor Xələfov uzun illər ərzində Sovet İttifaqının mərkəzi sayılan Moskva şəhərində fəaliyyət göstər-

miş doktorluq dissertasiyalarının müdafiəsi üzrə vahid ixtisaslaşdırılmış şüaranın üzvü kimi də fəaliyyət göstərmişdir.

Hörmətli alimimiz Azərbaycanda, Rusiyada, Gürcüstanda, Özbəkistanda mədəniyyət, kitabxana quruculuğu, kitabxanaşünaslıq tarixi və nəzəriyyəsi problemləri üzrə müdafiə edilmiş bir çox namizədlik və doktorluq dissertasiyalarının opponenti, həmçinin müdafiə şuralarının üzvü kimi iştirak etmişdir. A.Xələfovun elmi araşdırmalarını Azərbaycanda ali kitabxanaçılıq-bibliografiya təhsilinin tarixi və nəzəri problemləri mühüm yer tutur. Onun “Kitabxana fondunun təşkilinin bəzi məsələləri”, “Azərbaycanda kitabxana işinin tarixindən (1870-1920)”, “Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi (1933-1958)”, “Azərbaycanda kitabxanaçılıq təhsilinin inkişafı”, “Azərbaycanda ali kitabxanaçılıq təhsili”, “Kitabxanaşünaslığa giriş”, “Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi” və s. kitabları, çoxsaylı məqalələri, tədris-metodik materialları respublikada kitabxanaçılıq-bibliografiya təhsilinin, yüksəkixtisaslı mütəxəssislər hazırlanmasının ümumi həllinə ciddi təsir etmişdir.

Abuzər müəllim kitabxanaşünaslıq-bibliografiya elmi sahəsində mütəxəssis, elmi-pedaqoji kadrların hazırlığında da əvəzsiz rol oynamışdır. Ümumiyyətlə, professor Abuzər Xələfov Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elmi sahəsində xüsusi elmi məktəb yaratmış, kitabxana işinin tarixi, nəzəriyyəsi, metodologiyası və aktual problemləri ilə bağlı geniş tədqiqatlar aparan elmlər doktoru və elmlər namizədləri yetirmişdir. Tanınmış alim, eyni zamanda elmlər namizədi və elmlər doktorunun hazırlanmasında elmi məsləhətçi və opponent kimi xüsusi fəallıq göstərmişdir.

Abuzər Xələfov geniş dünyagörüşə malik şəxsiyyətdir. Düşünən insan həmişə kamilliyə can atır. Düşüncə kamilliyi isə, bir qayda olaraq, əxlaqla peşə dünyagörüşünün dailektik vəhdətindən yaranır. Abuzər müəllimin yüksək intellektual mövqeyini şərtləndirən mühüm amil odur ki, bu böyük alim hətta kitabxana işində belə əxlaqi meyarlara böyük üstünlük vermişdir. Alim kitabxananı – elm, informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə müəssisəsi kimi, kitabxana işini isə – elm, informasiya, mədəniyyət, təhsil və tərbiyə fəaliyyəti sahəsi kimi dinamik atribut hesab etmiş, bəşəriyyəti bu gün dərinədən düşünməyə vadar edən keyfiyyət əlaməti kimi nəzərdən keçirmişdir.

Sonda əziz müəllimim Abuzər Xələfovu qarşıdan gələn 80 illik yubileyi münasibəti ilə səmimi qəlbdən təbrik edir, ona cansağlığı, işlərində müvəffəqiyyət diləyirəm.